

»Námítky, které žalovaní pojistníci uplatňují, shodují se v podstatě v tom, že vládní nařízení č. 101/1936 zakazuje nejenom, aby Fénix byl žalován, avšak též aby sám žaloval, dále že při uzavírání pojišťovacích smluv nacházeli se, případně byli uvedeni v omyl ohledně finanční a hospodářské situace Fénixu, obzvláště ohledně jeho zabezpečovacích fondů, a následkem toho uplatňují neplatnost uzavřené smlouvy pojišťovací důvodem §§ 869, 870 a 871 obč. zák. a dovolávají se i šu 1052 obč. zák. Naproti tomu zastává Fénix:

Podle šu 4, odst. 1 cit. nař. přerušují se pouze spory proti žalující firmě, kdežto aktivní žalobní právo Fénixu není cit. vládním nařízením nikterak omezeno.

Z šu 5 cit. vl. nař. vyplývá, že československý stav pojištění žalující pojišťovny má být převeden buď na nově zřízenou pojišťovnu nebo na jiné pojišťovny dosavadní. Podle šu 2 cit. vl. nař. přecházejí na správce práva a povinnosti zastupitelstva zřízeného pro obchodní činnost této pojišťovny na území ČSR. Z toho plyne, že strana žalující musí svoji dosavadní obchodní činnost provozovati, aby dosavadní stav pojištění na novou nebo jinou pojišťovací společnost mohl být převeden.

Původně existovala Životní pojišťovací společnost Phönix ve Vídni. Teprve 21. prosince 1931 byla do obchodního rejstříku odd. B krajského soudu obchodního v Praze zapsána tuzemská reprezentace. Teprve když v dubnu 1936 přišly ve známost nesnáze u Phönixu ve Vídni, vydala naše vláda nařízení č. 101/1936. Toto vládní nařízení bylo vydáno proto, aby tuzemské jmění zdejší reprezentace Fénixu bylo úplně separováno od jmění Phönixu ve Vídni, aby tento nemohl na zdejší jmění Fénixu sáhnouti ke svému prospěchu nebo ke svým účelům, nýbrž aby ono ručilo výhradně za nároky z pojistných smluv, patřících do tuzemského stavu pojištění, jak je uvedeno v šu 1 cit. vl. nař.

Zmínka šu 4 cit. nař., že po dobu jednoho roku nelze prohlásiti konkurs na tuzemské jmění strany žalující, byla namířena proti Phönixu ve Vídni, aby tomuto jako bývalé centrále byla odňata možnost ohlášení svého konkursu přivést do stejné situace i zdejší reprezentaci.

Mimo to usnesla se vláda usnesením ministerské rady ze dne 9. července 1936 na tom, že opatřeny budou straně žalující fondy ve výši 1.000.000.000 až 1.200.000.000 Kč, takže o zabezpečení a uspokojení nároků pojistníků zdejšího stavu pojištění v rámci vl. nař. č. 101/1936 a uvedeného usnesení ministerské rady není pochybno-

stí. Ministerstvo vnitra v Praze dbalo podle předpisů oddílu III. zákona ze dne 11. července 1934, č. 147 toho, aby zabezpečovací fondy byly ve smyslu cit. zákona kryty. Ono již v roce 1932 po zřízení a zápisu zdejší reprezentace do obchodního rejstříku naléhalo na to, aby prémiové rezervy pro tuzemský stav pojištění, pokud se ještě nenalézaly na území našeho státu, byly Phönixem ve Vídni ve lhůtě jemu povolené efektivně sem převedeny. Tato lhůta doposud neuplynula.

Fénix zažádal již před léty u ministerstva vnitra v Praze podle šu 23 zákona č. 147/1934 o lhůtu ke zřízení zabezpečovacích fondů, jež sahá do 11. července 1937 a tedy ještě neuplynula.

Za tohoto stavu věci jednak nestává žádná povinnost prozatím ke zřízení zabezpečovacích fondů a jednak že strana žalující vládne dostatečnými prostředky, aby veškerá úrazová pojištění honorovala, jak to ve skutečnosti činí.

Doposud nebyl žádný spor meritorně pravoplatně rozřešen, nehledě k tomu, že jde skoro veskrze o obnosy bagatelní,\*) takže bude stěží lze vyvolati rozhodnutí Nejvyššího soudu.

### Vyhlášky z autorského práva.

V Úředním listě č. 63 ze 14. března 1936 uveřejnilo ministerstvo školství a národní osvěty vyhlášku ze dne 10. března 1936, č. 30.659/36-V, již podle šu 30 autor. zák. stanovilo s platností od 1. dubna 1936 do 31. dubna 1937 sazby autorských honorářů za provozování hudebních děl.

V Úředním listě č. 214 ze 14. září 1936 vyšla vyhláška min. školství a národní osvěty ze dne 10. září 1936, č. 98.375/36-V/2, již OSE (Ochrannému sdružení autorskému čsl. skladatelů a nakladatelů, zaps. spol. s r. o. v Praze) byla přiznána výhradná práva podle čl. 1, č. 8 zák. z 24. dubna 1936, č. 120 Sb. z. a n. Podle šu 30 a) autor. zák. tímto článkem dáno totiž bylo minist. školství a nár. osvěty zmocnění, přiznati společlivé korporaci výhradní právo k udílení svolení k některému provozování hudebních děl mimo provozování divadelní a mimo případy,

\*) jde totiž jen o prémie úrazového pojištění. Pozn. redakce.

kdy svolení dává sám původce nebo jeho dědic.

### **¼ % ní poplatek z poznámky pořadí se neplatí v kolcích?**

Ve Finančním právníku z října 1936 na str. 65 a násl. upozorňuje autor pod šifrou F. M., že nyní za platnosti vlád. nař. č. 66/1933 Sb. z. a n. jest strana, která žádá za knihovní zápis poznámky pořadí pro zadlužení, povinna platiti ¼ % ní poplatek »přímo bez vyčkání úředního vyměření«, to znamená do 40 dnů ode dne vyrozumění

o zápisu (čl. VI., odst. 6 vlád. nař. č. 66/1933). Odůvodňuje to tím, že ¼ % ní poplatek ze zápisu poznámky pořadí pro zadlužení, zavedený zákonem č. 120/1931, jest poplatkem svého druhu, že článek VII. zákonem č. 120/1931 Sb. z. a n. neurčil jasně způsob placení tohoto nového druhu vkladního poplatku, a teprve § 3, písm. k) zák. č. 65/1933 stanoví jasně, jak má býti poplatek placen. Následky (zvyšení) při nedodržení jsou pak ovšem zcela jiné, než při nedodržení placení v kolcích.

## **Z právní praxe.**

### **Přeměna společnosti s r. o. na společnost akciovou s hlediska práva poplatkového.**

Poplatkové předpisy rázu všeobecného neznají přeměnu jednoho společenského útvaru ve druhý jako zvláštní objekt poplatku. Bylo by tudíž podle toho, o jaký útvar jde, nejčastěji zpoplatniti nejen rozdělení majetku nebo prodej majetku, ale vedle toho i vznik útvaru nového, t. j. společenskou smlouvu. Právo poplatkové, jsouc těsně přimknuto k právu soukromému, postihuje dávkou nikoliv hospodářský akt, nýbrž právní jednání. Musilo by se proto při přeměně společností s ručením omezeným na společnost akciovou zpoplatniti znovu celé jmění společnosti staré, třebaže se na jeho hospodářském určení nic nemění, stávali se akciovým kapitálem společnosti v nové formě.

Při zřízení akciové společnosti zpoplatňuje se příslušné právní jednání, t. j. společenská smlouva, a to podle saz. pol. 91/55, písm. B, č. 2 a) popl. zákona a saz. pol. 77/89 I, písm. B, č. 2 a) uh. popl. pravidel. Poplatky ze společen. smluv vybírají se z vnesených vkladů (pokud vůbec byly vymíněny), tedy ze všeho, co budoucí

společníci stipulují, aby dosáhli majetkových i snad jiných výhod, ze společnosti plynoucích. Poplatky se tudíž vybírají z platů za nabytí členských práv. Původní poplatkový zákon z roku 1850 podroboval veškeré společnosti poplatku podle stup. II., při čemž vnesení nemovitosti podléhalo poplatku převodnímu. Zákon č. 89/1862 zvýšil poplatek ze společenských smluv u společností akciových a komanditních na akcie zařazením jich do nově zaváděné stupnice III., ježto se tyto společnosti pokládaly za schopny vyššího zatížení a upozorňovalo se, že vydáním a oběhem akcií přichází stát o poplatek z postupu podílů. Nehledě na zvýšení sazeb u poplatků stupnicových a na zvýšení poplatků nemovitostních, přinesl zákon č. 31/1920 ještě další zatížení tím, že u akciových společností, jejichž akciový kapitál činí více než 2 mil. Kč, zavedl místo poplatku stupnicového poplatek 3% ní; převyšuje-li však akciový kapitál 20 mil. Kč, platí se poplatek ve výši 4%, převyšuje-li celkový akciový kapitál 50 mil. Kč a dosahuje nejvýše 100 mil. Kč, činí poplatek 5%, při vyšším celkovém akciovém kapitálu 6% [§ 6, písm. b)